

Het is ook leuk om vogels vast te leggen om er anderen iets van te kunnen laten zien. Zoeken met het fototoestel is zeker zo boeiend als met de kijker, maar ook heel anders. De Dunbekmeeuw werd pas duidelijk achteraf, op de foto. De mogelijke Kortteenleeuwerik haalde de finish bijna, via de foto. Van een onduidelijke, vermoedelijk Provençaalse Grasmus had ik graag een voldoende identificeerbare foto gehad.

Van de Huisgierzwaluw mislukte het fotograferen, met geen mogelijkheid kon de autofocus de vogel vinden in één blauwe zee van lucht. Van een subadulte Zwartkopmeeuw viel me op de foto's pas echt op hoe eenzelfde vogel er in verschillende vlieghoudingen anders uit kan zien.

Kortom, het oog voor detail verandert met fotograferen, omdat je er de tijd voor krijgt, wat met de kijker zo vaak niet helemaal lukt.

Het maakt voor dat doel ook iets minder uit of de foto helemaal scherp is. De foto's bij dit verhaaltje waren voor mij vooral handig voor de herkenning. Ik hoop dat het me vergeven is dat ze niet geweldig zijn, vaak wat opgeblazen om de vogel zelf goed te kunnen beoordelen.



*Roodstuitzwaluw*

Tot slot: voor de fotografen/belangstellenden onder u: de foto's zijn gemaakt met een Samsung NX500 en een Samsung 50-200 zoomlens, alles op autofocus en alles uit de hand. Hoewel te weinig voor close-ups, is het hartstikke handig te gebruiken en het weegt tenminste niet zoveel, wat prettig is tijdens de wandeling. Ondanks de beperkingen, ik ga er voorlopig mee verder.

## Verhuizing jonge Torenvalken

*Jelle van Dijk*

Op 29 juni 2015 kreeg Piet Muller een telefoontje van Van Haaster, bollenkweker in de Zilkerpolder, niet ver van station Lisse. Hij had een probleem en vroeg of Piet voor een oplossing kon zorgen. Het probleem bestond uit jonge Torenvalken die uit het ei waren gekropen in de luchttoevoer van zijn koelinstallatie. De donkere ruimte voor het rooster van de luchttoevoer was door een paartje Torenvalken uitgekozen om juist daar eieren te leggen. Nu vreesde Van Haaster dat er problemen zouden komen als de koelinstallatie op volle kracht lucht ging aanzuigen.



*Donsjongen voor het rooster van de koelinstallatie*

De jonge vogels zouden tegen het gaas worden gedrukt vanwege de krachtige aanzuiging van buitenlucht. Wachten tot de valkjes uitgevlogen zouden zijn, was volgens Van Haaster geen optie. Het werd hoog tijd de koeling in te schakelen na enkele warme dagen met

temperaturen rond de 30 graden en nog meer warmte in het vooruitzicht.

Nog dezelfde dag belde Piet mij op met de vraag of ik met hem bij Van Haaster wilde gaan kijken. De volgende morgen meldde ik me bij Piet aan het einde van de Delfweg. Na een kleine rondgang door zijn prachtige tuin reden we naar het bedrijf van Van Haaster.

De schuifladder werd tegen de grote loods gezet, dichtbij de luchtkoker waar Van Haaster de volwassen Torenvalken naar binnen had zien gaan. Een blik in het donkere hol voor het stevige rooster van de luchtinlaat maakte mij direct duidelijk dat het hier om jonge valken ging die nog lang niet aan uitvliegen toe waren. Vragen om enkele dagen uitstel wat het koelen van de opslagloods betreft, was dus echt geen optie.

Blijkbaar had Piet dat wel verwacht, want hij stelde meteen voor een oud kistje met wat plankjes in een soort torenvalkennestkast te veranderen. Die aangepaste kist moest natuurlijk wel zo dicht mogelijk bij de luchtinlaat worden geplaatst. Van Haaster bood direct aan wel even een stapel kuubkisten dichtbij de luchtinlaat te plaatsen. Het kostte Piet niet veel moeite in zijn garage een oud kistje en wat plankjes bij elkaar te scharrelen. Wie wat bewaart, heeft wat! De plankjes werden op maat gezaagd en even later hadden we een bouwwerkje dat inderdaad aardig op een torenvalkennestkast leek. Meteen gingen we terug naar Van Haaster. Die had ondertussen een torentje van drie kuubkisten tot vlak bij de luchtinlaat geplaatst. Met een emmer ging ik vervolgens de ladder op. De drie valkjes werden een voor een in de emmer gezet en naar beneden gebracht. Hierna klom Van Haaster de trap op, met de primitieve nestkast op zijn schouder. Om de kast voor wegwaaien te behoeden plaatste hij een flink stuk betontegel op het dak van de kast.

Voordat de jonge valken in hun nieuwe verblijf werden geplaatst, graaide ik zoveel mogelijk 'troep', voornamelijk

braakballen en restanten van braakballen, uit de nu lege ruimte voor het luchtrooster om dat vervolgens in de nieuwe kast uit te strooien. Ook een dode muis verhuisde naar het nieuwe verblijf. In de donkere ruimte lagen ook drie oude eieren.



*De nieuwe woning wordt op de kuubkisten geplaatst*

Omdat de mooie bruine tinten ontbraken, waren dit vermoedelijk eieren van het vorige broedseizoen. Na deze stoffering van het nieuwe huis ging ik met de emmer omhoog om de jonge valken in hun nieuwe behuizing te plaatsen.



*Donsjongen in de emmer*

Het moet voor die valkjes een enorme verandering zijn geweest. Van het duistere hol voor de luchtinlaat kwamen ze nu in een op de zijkant gezette kist met een plankje als drempel. Bovendien zou de late avondzon in de kast gaan schijnen. Ze zouden het goed warm krijgen!

Het merkwaardige was dat we die ochtend niet eenmaal een volwassen Torenvalk in de naaste omgeving zagen. De meeste vogels die een nest met eieren bebroeden, sluipen zo ongemerkt mogelijk weg bij dreigend gevaar. Maar als er eenmaal jongen zijn en er komt dan ongewenst bezoek bij het nest, wordt er doorgaans fel gealarmeerd. Maar wij zagen niets en hoorden niets. We vroegen ons daarom af of onze ingreep niet al te drastisch was geweest.



*Donsjongen in de nieuwe nestkast*

Gelukkig kon Piet een paar dagen later melden dat Van Haaster de oude valken regelmatig bij de nestkast zag om de jongen te voeren. Op 19 juli ging ik ook even kijken. Het grootste jong zat op het dwarsplankje naar buiten te kijken en de twee andere zaten weggedoken achter datzelfde plankje. Vermoedelijk zijn de drie jonge valken enkele dagen later uitgevlogen.



*Klaar om uit te vliegen*

Zoals bekend bouwen Torenvalken zelf geen nest. Ze zijn afhankelijk van het aanbod. Dat zijn vaak de bekende halfopen nestkasten op een paal in het open polderland. Deze kasten zijn populair geworden na het succes hiermee in de periode na de drooglegging van Oostelijk Flevoland (jaren zestig en zeventig). Vermoedelijk broedt nu ruim de helft van de Nederlandse populatie in een nestkast. Andere paren gebruiken vooral oude kraaiennesten. Soms wordt een oud nest van Ekster, Sperwer of Buizerd gebruikt. Natuurlijk broeden Torenvalken ook in gebouwen. In de jaren zestig en zeventig was de toren van de Oude Jeroenskerk in Noordwijk-Binnen een bekende plek. In 1976 broedden hier zelfs drie paartjes. Een bekende broedplaats bevond zich ook jarenlang in een villa aan de Boerhaaveweg in De Zuid. In de jaren tachtig kwam een melding binnen van een legsel in de luchttoevoer van een bollenschuur in het Langeveld. Die plek leek vermoedelijk erg op de nestplaats die de valken op het bedrijf van Van Haaster dit jaar gekozen hadden.